

January 1993

รายงานวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนแบบศูนย์การเรียน

พีชรี วรจรัสรังสี

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

วรจรัสรังสี, พีชรี (1993) "รายงานวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนแบบศูนย์การเรียน," *Journal of Education Studies*: Vol. 21: Iss. 3, Article 6.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.21.3.6

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol21/iss3/6>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

รายงานวิจัย

เรื่อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย

เรื่อง มาตรการตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ที่เรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

พัชรี วรรณศรี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน กรมวิชาการ (๒๕๓๓) ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อเป็นหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓ สาเหตุที่ปรับปรุงเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องปรับปรุงให้ทันความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว การปรับปรุงนี้ได้มีการปรับลดเนื้อหาสาระบางส่วน แต่ยังคงจัดรายวิชาแกนบังคับในรูปของการบูรณาการ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ว่า เพื่อชีวิตและสังคม หลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓ นี้มุ่งเน้นที่กระบวนการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักการทำงานและทำงานเป็น

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ ถ้าครูผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนแบบบรรยายมาใช้สื่อที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๑ และหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุน จากเงินทุนโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๓๕)

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๓

ในส่วนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้รับการทำงานและทำงานเป็น ศูนย์การเรียนรู้ น่าจะเป็นสิ่งที่จะสมที่จะนำมาใช้ให้เกิดการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว เพราะศูนย์การเรียนรู้เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักการตัดสินใจ แสวงหาเหตุผลด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและรู้จักทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การเรียนโดยวิธีนี้เน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองเพราะถือว่ากิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนนั้นใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือ ครูจะพูดน้อยลงเพราะไม่ต้องบรรยายเนื้อหาให้นักเรียนฟังตลอดเวลา เนื้อหาที่มีจะอยู่ในชุดการสอนทั้งหมด โดยจัดไว้ในรูปสื่อการสอนแบบต่างๆ เช่น รูปภาพ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา และบัตรกิจกรรม โดยครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีโอกาสฝึกการเป็นตัวของตัวเอง ฝึกนิสัยใฝ่แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากชุดการสอน ฝึกการตัดสินใจและความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ใช้ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด

๒. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่เรียนแบบศูนย์การเรียนโดยแยกเป็น ๒ เรื่องดังนี้

เรื่องที่ ๑ มาตรการตัวสะกดแม่ ก กา กก กค กบ

เรื่องที่ ๒ มาตรการตัวสะกดแม่ กง กม เกย เกว กน

๓. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนแบบศูนย์การเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ ซึ่งใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน แบบศูนย์การเรียน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๓๖ ซึ่งกลุ่มทดลองเพื่อสะดวกในการวิจัย เลือกโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจงจากทั้งหมด ๗ ห้องเรียน เลือกมา ๑ ห้องเรียน

ส่วนกลุ่มควบคุมเลือกโดยวิธีการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบ วิชากลุ่มทักษะวิชาภาษาไทยประจำภาคต้น ครั้งที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ แล้ว เลือก

นักเรียนห้องเรียนที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองมา ๑ ห้องเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง เรียนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยใช้เวลาในการเรียนเท่ากัน

๒. ศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอน สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้จากเอกสาร ตำรา และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน

๓. ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน หนังสือแบบเรียน และคู่มือครู ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เพื่อนำมาสร้างชุดการสอน

๔. เลือกเนื้อหาในเรื่อง มาตรฐานตัวสะกด ที่เป็นหน่วยใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย ๙ หน่วยย่อย ดังนี้

๔.๑ มาตรฐานตัวสะกดแม่ ก กา

๔.๒ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กก

๔.๓ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กค

๔.๔ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กข

๔.๕ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กง

๔.๖ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กม

๔.๗ มาตรฐานตัวสะกดแม่ เกย

๔.๘ มาตรฐานตัวสะกดแม่ เกอว

๔.๙ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กน

นำมารวบรวมแล้วแบ่งออกเป็น ๒ เรื่อง ตามความเหมาะสมและสอดคล้อง ดังนี้

- มาตรฐานตัวสะกดแม่ ก กา กก กค กข

- มาตรฐานตัวสะกดแม่ กง กม เกย เกอว กน

โดยกำหนดขอบเขตและเรียงลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลารวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละหน่วย

๕. สร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด แบบปรนัย ๔ ตัวเลือก โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบพิจารณาแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาระดับความยาก ค่าอำนาจจำแนกและความเที่ยง

๖. ทดสอบความรู้ ตัวอย่างประชากรทั้ง ๒ กลุ่มก่อนเรียน

๗. สร้างชุดการสอน จำนวน ๒ ชุด โดยใช้ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุพหุฯ นำชุดการสอนทั้ง ๒ ชุดนี้ไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่ไม่ใช้ตัวอย่างประชากร ตามลำดับชั้นดังนี้

๗.๑ ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๑ : ๑)

ทดลองใช้ชุดการสอนกับนักเรียน เรียนเก่ง ๑ คน ปานกลาง ๑ คน และอ่อน ๑ คน โดยใช้คะแนนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย ภาคต้น ครั้งที่ ๑ เป็นเกณฑ์ทดลองเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาและปรับปรุงกิจกรรม การเรียนของชุดการสอนแต่ละชุด

๗.๒ ทดลองแบบหนึ่งต่อสิบ (๑ : ๑๐)

โดยนำชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงแล้ว จากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปทดลองกับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ๙ คน เพื่อปรับปรุงชุดการสอนในเรื่องต่อไปนี้ คือ ข้อความที่ไม่ชัดเจน ภาพที่ไม่สื่อความหมาย และความบกพร่องของเนื้อหาและแบบฝึกหัดเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนจะนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

๗.๓ ทดลองแบบหนึ่งต่อร้อย (๑ : ๑๐๐)

โดยการนำชุดการสอนที่ปรับปรุง แก้ไขจากการทดลองแบบหนึ่งต่อสิบมาทดลองกับตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้เป็นกลุ่มทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

๘. ผู้วิจัยสอนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด กลุ่มทดลองด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และกลุ่มควบคุมแบบบรรยาย โดยใช้อุปกรณ์ประกอบในห้องเรียนปกติ

๙. ทดสอบความรู้ของตัวอย่างประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม ทันทีที่เรียนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด ด้วยแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑๐. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าที่ (t-test)

๑๑. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนแบบศูนย์การเรียน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบพิจารณาและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไข แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) มีจำนวน ๑๔ ข้อ โดยให้นักเรียนเลือกตอบมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด และนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่เป็นกลุ่มทดลอง

๑๒. วิเคราะห์ แบบสอบถาม ความคิดเห็น โดยใช้ค่าร้อยละ

๑๓. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนะ

ผลการวิจัย

๑. ชุดการสอนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด จำนวน ๒ ชุด มีประสิทธิภาพดังนี้

ชุดการสอน ชุดที่ ๑ เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กก กค กบ ๘๘.๗๐/๙๔.๐๕ อยู่ในเกณฑ์ยอมรับ

ชุดการสอน ชุดที่ ๒ เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กง กม เกย เกอว กน มีประสิทธิภาพ ๘๙.๓๕/๘๙.๗๓ อยู่ในเกณฑ์ยอมรับ

๒. การทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ย แบบสอบก่อนและหลังเรียน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการเรียนด้วยชุดการสอนทั้ง ๒ ชุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๑

๓. การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบศูนย์การเรียน ปรากฏว่า จากการเรียนด้วยชุดการสอนชุดที่ ๑ และ ๒ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ ๘๒.๘๕ และ ๘๓.๖๕ ตามลำดับ

๔. การทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิต โดยใช้ค่าที (t-test) ของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญ ๐.๐๑

๕. การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ ในการเรียนด้วยชุดการสอน ชุดที่ ๑ เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กก กค กบ และชุดที่ ๒ เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กง กม เกย เกอว กน

๖. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนแบบศูนย์การเรียน ปรากฏว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบนี้ทำให้นักเรียนสนุกสนานในระดับมากที่สุดถึง ๘๙.๑๙ รองลงมา มีความคิดเห็นอยากเรียนวิชาอื่นแบบศูนย์การเรียน ในระดับมากที่สุดถึงร้อยละ ๗๕.๖๘ และมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบศูนย์การเรียนช่วยให้นักเรียนกล้าพูด แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเพียงร้อยละ ๒๑.๖๒

นักเรียนมีความเห็นว่า การเรียนแบบศูนย์การเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัยในระดับมาก ร้อยละ ๕๑.๓๕ และการเรียนแบบศูนย์การเรียนน่าสนใจในระดับมาก ร้อยละ

๔๘.๖๕ ไม่มีนักเรียนคนใดแสดงความคิดเห็นเลยว่า ไม่ชอบการเรียนแบบศูนย์การเรียนในระดับน้อยและน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

๑. การสร้างชุดการสอนควรเป็นการร่วมมือกันระหว่างครูที่สอนวิชาเดียวกันในระดับชั้นเดียวกัน เพราะการสร้างชุดการสอนจำเป็นจะต้องใช้ทักษะหลายด้าน และความคิดเห็นของหลายๆ คนมาช่วยกัน พิจารณาในการจัดทำชุดการสอน เพื่อชุดการสอนนั้นๆ จะได้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนได้มากที่สุด

๒. ครูควรสำรวจเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมในการนำมาสร้างเป็นชุดการสอน เพราะการเรียนด้วยชุดการสอน เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักการตัดสินใจ และรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีหลายประการ และช่วยเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนรู้

๓. ในการเรียนด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ครูควรจะต้องคอยดูแล เดินตรวจตราอยู่เสมอ ไม่ควรปล่อยให้นักเรียนเรียนกันตามลำพัง เพราะการดูแลของครูอย่างทั่วถึงจะเป็นการช่วยป้องกันความไม่ซื่อสัตย์ และนักเรียนที่มีปัญหาจะได้มีโอกาสซักถามขอคำแนะนำได้ด้วย

๔. ในการเรียนด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ครูควรคอยสังเกตและบันทึกข้อบกพร่องของนักเรียนบางคนไว้ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการแก้ไข เช่น การเรียนที่อ่านหนังสือช้า ควรจะได้รับการฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นักเรียนที่ทำงานเร็วแบบรวบรัดควรได้รับการฝึกฝนให้มีความรอบคอบมากขึ้นในการทำงาน นักเรียนที่ไม่ซื่อสัตย์ควรได้รับการชี้แจงถึงผลเสียของการกระทำของตน พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการกระทำที่ถูกต้องต่อไป ฯลฯ

๕. สื่อการสอนที่ใช้ในการสร้างชุดการสอน ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่หายาก ราคาแพงเสมอไป ควรเลือกหาวัสดุที่หาง่าย หรือคิดประดิษฐ์ดัดแปลงขึ้นเองก็ได้ ควรเน้นเรื่องการศึกษาความหมายได้ตรงตามเนื้อหา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับการเรียนวิธีอื่นๆ

๒. ควรทำการวิจัย ศึกษาเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

บรรณานุกรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

ศึกษาธิการ วิชาการ กรม หลักสูตรใหม่ เอกสารแนะนำหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ ฉบับปรับปรุง กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๑.

เสริมศรี หอทิมาวรกุล. หลักการใช้ภาษาไทยเล่ม ๑, ๒. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๓๐.

สุนันท์ ปัทมาคม. การผลิตชุดการสอน. เอกสารประกอบการเรียนวิชาสื่อการสอนในชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.